

Η ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΥΧΕΛΑΙΟΥ*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. (κατὰ τὸν P)

Τάξις καὶ ἀκολουθία, ἡ γινομένη παρὰ τῶν ζ' πρεσβυτέρων ἐπὶ ἐλαίῳ ἀρώστου.

Συναγομένων τῶν ζ' ἱερέων ἐν τῷ ναῷ τῆς οἰκίας, ἐν ἧ ἡ τοιαύτη ἀκολουθία, γίνεται παρ' ἐνὸς τούτων ἢ προσκομιδῆ, εἴτ' οὖν ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων· προσκομίζονται δὲ προσφοραὶ ζ' κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἱερέων. Εἶτα μετὰ τοῦτο πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας, λέγοντος τοῦ μέλλοντος κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἱερουργῆσαι τὸ Εὐλόγητος ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε καὶ ψαλλομένου παρ' αὐτοῦ τοῦ Ν' Ἐλέησόν με ὁ Θεός, κατέχει ὁ ρηθεὶς ἱερεὺς τὸ ἀγγελίον τοῦ ἐλαίου ἐπὶ τοῦτο ἠὺτρεπισμένον καὶ κατακενοῖ τοῦτο κατ' ὀλίγον πρὸς τὸ καὶ τὸν ψαλμὸν πληρωθῆναι, κενοῦντος αὐτοῦ ἐν κενδῆλῳ καινῇ. Εἶτα λέγει· τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Καὶ ποιεῖ τὴν εὐχὴν ταύτην· Κύριε ἐν τῷ ἐλέει καὶ τοῖς οἰκτιρμοῖς σου (ἴδ. σελ., 146)... ὄνομα Ἐκφώνησις Σὸν γὰρ ἐστὶ τὸ ἐλεεῖν... Καὶ λέγοντος αὐτοῦ τὴν τοιαύτην ἐκφώνησιν ἄπτει τὴν μολυβδίδα αὐτοῦ· προηὺτρεπισμένα γὰρ εἰσι πάντα τὰ χρειώδη καὶ ψτυπωμένα. Καὶ πάλιν λέγοντος αὐτοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, ὑπαισέχεται ἕτερος ἱερεὺς καὶ ποιεῖ τὴν τοιαύτην εὐχὴν καὶ ἄπτει, καὶ ἀπλῶς καθ' ἑξῆς οἱ λοιποὶ καὶ τὴν εὐχὴν λέγουσι καὶ ἄπτουσιν ὁ καθ' εἷς.

Εἶτα γίνεται ἔναρξις τῆς θείας λειτουργίας καὶ λέγονται τὰ ἀντίφωνα καὶ μετὰ τὴν εἴσοδον δοξάζει καὶ λέγεται· Οἱ τὴν χάριν λαβόντες. Καὶ νῦν θεοτοκίον. Θείας γεγόναμεν κοινωνοὶ φύσεως. Εἶτα τὸ Τρισάγιον, προκειμένον. Ἐγὼ εἶπα, Κύριε, ἐλέησόν με. Στίχ. Μακάριος, ὁ συνιῶν...» (Ἐπὶ τῷ εὐαγγελίῳ δύο ἀναγνώσματα. Τοῦ ἀποστόλου τὸ α' ἐν τῷ ἐντύπῳ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τὸ γ' ἐν τῷ ἐντύπῳ) «Κοινωνικὸν Ποτήριον σωτηρίου.

Εἰ δὲ τελεῖται ἡ τοιαύτη ἀκολουθία ἐν ἡμέρᾳ ἑορτασίμῳ ἁγίου μεγάλου, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γὰρ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου ποιῶσι τοῦτο τῷ α' σαββάτῳ τῶν νηστειῶν ἢ τῷ σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου, καὶ ἀπλῶς λέγονται πρῶτον τὰ τῆς ἡμέρας, εἶτα τῶν ζ' πρεσβυτέρων. Ἰστέον δέ, ὅτι καὶ τὸ προκειμένον καὶ ὁ ἀπὸστολος καὶ τὰ λοιπὰ πάντα παρὰ τῶν ἱερέων λέγονται.

Μετὰ δὲ τὸ ρηθῆναι τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ἢ κλάσις τοῦ ἄρτου, ὡς εἰώθασι, ἐν τοῖς οἴκοις οὐ γίνεται, ἀλλ' εὐθὺς βάπτωσι τὰ ἠὺτρεπισμένα

* Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου τεύχους καὶ τέλος.

μουνδίτζα μετὰ βαμβακίου οἱ ἱερεῖς εἰς τὴν κανδήλαν καὶ ψαλλόντων πάντων, οὐ τῶν ἱερέων μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν τῆς οἰκίας κοσμικῶν τὸ Πηγὴν ἱαμάτων ἔχοντες, ποιῶσι πάντες οἱ ἱερεῖς ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ λειτουργήσαντος τῷ οἰκοδεσπότη τῆς οἰκίας καὶ μετ' αὐτὸν τοῖς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ πᾶσι τὴν εὐχὴν ταύτην· Πάτερ ἅγιε, ἰατρὸς ψυχῶν... Ὅτι σὸν τὸ κράτος... Καὶ ἐν τῇ ἐκφωνήσει ἀλείψωσιν αὐτοὺς σταυροειδῶς μέτωπον, εἶτα καὶ στῆθος καὶ τὰς χεῖρας. Καὶ μετὰ τὸ ἀλείψαι πάντα, πάλιν ἐπιβάπτωσι τὰ μουνδίτζα αὐτῶν καὶ περιγυρεύουσι τὸν οἶκον πάντα ψάλλοντες τὸ αὐτὸ τροπάριον. Πηγὴν ἱαμάτων καὶ τὸ Ἄγιοι Ἀναργυροὶ καὶ τὴν χάριν ἱαμάτων καὶ ποιούντες σταυροῦ τύπον μετὰ τοῦ ἁγίου ἐλαίου καθ' ἑκάστην θύραν καὶ θυρίδα καὶ ὑπέρθυρον καὶ παραστάδα καὶ πρὸς μέγαι καὶ τοῦ μαγειρείου καὶ τοῦ σταύλου, ἐάν ἐστιν. Εἶτα ὑποστρέφουσι καὶ συνάζονται πάντες εἰς τὴν οἰκίαν, ἐν ἣ κοιμᾶσθαι εἴωθεν ὁ ἐορτάζων καὶ δοξάζοντας ψάλλουσι τὸ Οἱ τὴν χάριν λαβόντες. Καὶ θυμιᾷ εἰς. Εἶτα λέγει ἕτερος· Σοφία... (Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ζαχαρίου). Εἶτα ἐκτενὴς δέησις... Τὸ Κύριε ἐλέησόν μ', Ὅτι ἐλεήμων... Ὁ λαὸς Ἀμήν. Ὁ ἱερεὺς· Σοφία. Ὁ λαὸς· Εὐλογεῖτε, ἅγιοι, εὐλόγησον, δέσποτα. Ὁ ἱερεὺς· Ὁ ὢν εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε νῦν... Ὁ λαὸς· Ἀμήν. Στερεώσοι ὁ Θεὸς τοὺς βασιλεῖς. Δόξα καὶ νῦν. Καὶ ποιεῖ τὴν εὐχὴν τῆς ἀπολύσεως· Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ταῖς πρὸς βείαις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν καὶ Ἀναργύρων καὶ πάντων τῶν ἁγίων ἐλέησον καὶ σῶσον. Ὁ λαὸς Ἀμήν.

Καὶ ὑποστρέφονται ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ οἴκου, λέγουσι τὸ Εὐλόγησω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ. Καὶ γίνεται ἡ κλάσις τοῦ ἄρτου καὶ ἡ διανομή. Καὶ μετὰ τὸ διακλύσαι λαμβάνουσι τὴν δόσιν καὶ ὑποχωροῦσιν. Εἰ δὲ πλουσιωτέρα ἐστὶν τοῦ κεκληκόςτος ἡ προαίρεσις καὶ ἀριστῶμεν μετ' αὐτοῦ.

Ἰστέον δὲ ὁ μὲν λειτουργήσας μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀκολουθίας σβέννυσι τὸ ἀπτερότουρον αὐτοῦ καὶ ἀπομένει τὰ ἕξ, καὶ οὕτως ποιῶσι καὶ οἱ λοιποὶ, μετὰ τὸ λειτουργῆσαι σβεννύουσι· καθ' ἑκάστην γὰρ λειτουργεῖ εἰς μέγαις ὅτε πληρωθῶσιν οἱ ἑπτὰ. Εἰ μὲν τῇ μ' γένηται ἡ ἀκολουθία ἐν σαββάτῳ, προηγιασμένων φυλαττομένων, εἰ δὲ ἕξω τῆς μ', προσκομιδῆς γινομένης καθ' ἑκάστην.

2.

Κατὰ τὴν Αἰγυπτιακὴν διάταξιν προσελθοῦσαν ἕξ Ἑλληνικοῦ πρωτοτύπου ἀπολεσθέντος, διασωθεῖσαν δὲ καὶ ἐν Λατινικῇ μεταφράσει ἐχοῦση κατὰ τὰ ἀποσπάσματα τῆς Βερώνης :

Si quis oleum offert, secundum panis oblationem et vini et non ad sermonem dicat, sed simili virtute gratias referat dicens: Ut oleum hoc sanctificans das, Deus, sanitatem utentibus et percipientibus, unde unxisti reges. sacerdotes et profetas, sic et omnibus

gustantibus confortationem et sanitatem utentibus illud praebeat.

Κατὰ ἐν ταῖς Ἀποστ. διαταγαῖς (βιβλ. Η' κεφ. 29) διάταξιν, προελθούσαν πιθανώτατα ἐκ τῆς ἀνωτέρω :

Περὶ δὲ τοῦ ὕδατος καὶ ἔλαιου ἐγὼ Ματθίας διατάσσομαι. Εὐλογεῖτω ὁ ἐπίσκοπος τὸ ὕδωρ ἢ τὸ ἔλαιον. Ἐὰν δὲ μὴ παρῆ, εὐλογεῖτω ὁ πρεσβύτερος, παρεστῶτος τοῦ διακόνου. Παριστάσθω ὁ πρεσβύτερος καὶ ὁ διάκονος, λεγέτω δὲ οὕτως :

Ἐὐχαριστία περὶ ὕδατος καὶ ἔλαιου.

Κύριε, Σαβαώθ, ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, κτίστα τῶν ὑδάτων καὶ χορηγὸς τοῦ ἔλαιου, οἰκτίρμον καὶ φιλόανθρωπε, ὁ δοὺς τὸ ὕδωρ πρὸς πόσιν καὶ κάθαρσιν καὶ ἔλαιον τοῦ ἱλαρῆναι πρόσωπον εἰς ἀγαλλίαμα εὐφροσύνης· αὐτὸς καὶ νῦν διὰ Χριστοῦ ἀγιάσον τὸ ὕδωρ τοῦτο καὶ τὸ ἔλαιον ἐπ' ὄνοματι τοῦ προσκομίσαντος ἢ τῆς προσκομισάσης, καὶ δὸς δύναμιν ὑγείας ἐμπροσητικῆν, νόσων ἀπελαστικῆν, δαιμόνων φυγαδευτικῆν, πάσης ἐπιβουλῆς διωκτικῆν, διὰ Χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν· μεθ' οὗ σοι δόξα, τιμὴ καὶ σέβας καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ *Testamentum Domini*, προερχόμενον ἐξ Ἑλληνικοῦ πρωτοτύπου ἀναγομένου εἰς τὸ 400, διασωθέντος ἐν Συριακῇ μεταφράσει χρονολογούμενη ἀπὸ τοῦ 687 :

Ἐὰν ὁ ἱερεὺς ἀγιάξῃ ἔλαιον πρὸς θεραπείαν τῶν πασχόντων, λεγέτω οὕτως ἡσύχως, τιθεὶς τὸ ἀγγελίον πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου : Κύριε Θεέ, ὁ χορηγήσας ἡμῖν τὸ Πνεῦμα, τὸν Παράκλητον, τὸν Κύριον, τὸ σῶζον καὶ ἀκλόνητον Ὄνομα, τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν ἀφρόνων ἀλλ' ἀποκεκαλυμμένον τοῖς σοφοῖς· ὦ Χριστέ, ὁ ἀγιάσας ἡμᾶς καὶ διὰ τοῦ ἐλέους σου καταστήσας τοὺς δούλους σου, οὓς ἐξελέξω σοφοὺς διὰ τῆς σῆς σοφίας· ὁ ἐξαποστείλας τὴν γνῶσιν τοῦ Πνεύματός σου πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς διὰ τῆς σῆς ἀγιότητος, παρέχων ἡμῖν τὴν δύναμιν τοῦ Πνεύματος· σὺ ὁ ἰατρὸς πάσης νόσου καὶ πάσης μαλακίας· ὁ δοὺς τὴν δωρεὰν τοῦ ἰᾶσθαι πρὸς τοὺς κριθέντας ἀξίους ταύτης ὑπὸ σοῦ· ἐξαπόστειλον ἐπὶ τὸ ἔλαιον τοῦτο, ὅπερ ἐστὶ τύπος τῆς σῆς πίότητος τὴν ἀπολυτῶσιν τῆς ἀγαθῆς σου συμπαθείας εἰς τὸ ἀπολυτροῦν τοὺς κάμνοντας καὶ θεραπεύειν τοὺς ἀσθενοῦντας καὶ ἀγιάζειν τοὺς ἐπιστρέφοντας, ὅταν προσεγγίξωσι τῇ πίστει σου. Ὅτι σὺ εἶ δυνατὸς καὶ αἰνετὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὅμοίως τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τὸ ὕδωρ.

(F. W. Puller. *The anointing of the Sick in Scripture and Tradition...* London 1904 σελ. 113).

3.

Σεραπίωνος τοῦ Θμουέως

(Μετά τὴν εὐχὴν μετὰ τὴν κοινωνίαν ἐπακολουθεῖ ὑπ' ἀριθ. 5 περιλαμβανομένη εἰς τὰς ὑπ' ἀριθ. 1—6 εὐχὰς τῆς ἀναφορᾶς ἢ κατωτέρω εὐχῆ).

Εὐχὴ περὶ τῶν προσφερομένων ἐλαίων.

Εὐλογοῦμεν διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ μονογενοῦς σου Ἰησοῦ Χριστοῦ τὰ κτίσματα ταῦτα, τὸ ὄνομα τοῦ παθόντος ὀνομάζομεν, τοῦ σταυρωθέντος καὶ ἀναστάντος καὶ καθιζομένου ἐν δεξιᾷ τοῦ ἀγενήτου, ἐπὶ τὸ ἔλαιον τοῦτο. Χάρισαι δύναμιν θεραπευτικὴν ἐπὶ τὰ κτίσματα ταῦτα, ὅπως πᾶς πυρετός καὶ πᾶν δαιμόνιον καὶ πᾶσα νόσος διὰ τῆς πόσεως καὶ τῆς ἀλείψεως ἀπαλλαγῆ, καὶ γένηται φάρμακον θεραπευτικὸν καὶ φάρμακον ὀλοκληρίας ἢ τῶν κτισμάτων τούτων μετάληψις ἐν ὀνόματι τοῦ μονογενοῦς σου Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ σοι ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι εἰς τοὺς σύμπαντας αἰῶνας τῶν αἰώνων Ἀμήν.

(Μετά τὰς εὐχὰς τῶν χειροτονιῶν καὶ τὰς εὐχὰς εἰς τὸ ἄλειμμα τῶν βαπτιζομένων καὶ τῶν χριστιανῶν ἐπακολουθεῖ ἢ ὑπ' ἀριθ. 17 εὐχῆ).

Εὐχὴ εἰς ἔλαιον νοσοῦντων ἢ εἰς ἄρτον ἢ εἰς ὕδωρ.

Ἐπικαλούμεθά σε τὸν ἔχοντα πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν, τὸν σωτῆρα πάντων ἀνθρώπων, Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ δεόμεθα ὥστε ἐκπέμψαι δύναμιν ἰατρικὴν ἀπὸ τῶν οὐρανῶν τοῦ μονογενοῦς ἐπὶ τὸ ἔλαιον τοῦτο, ἵνα γένηται τοῖς χριστιανοῖς (ἢ μεταλαμβάνουσι τῶν κτισμάτων σου τούτων) εἰς ἀποβολὴν πάσης νόσου καὶ πάσης μαλακίας, εἰς ἀλεξιφάρμακον παντὸς δαιμονίου, εἰς ἐκχωρισμὸν παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου, εἰς ἀφορισμὸν παντὸς πνεύματος πονηροῦ, εἰς ἐκδιωγμὸν παντὸς πυρετοῦ καὶ ρίγους καὶ πάσης ἀσθενείας, εἰς χάριν ἀγαθὴν καὶ ἄφεσιν ἁμαρτημάτων, εἰς φάρμακον ζωῆς καὶ σωτηρίας, εἰς υγείαν καὶ ὀλοκληρίαν ψυχῆς, σώματος πνεύματος, εἰς ρῶσιν τελείαν. Φοβηθήτω, δέσποτα, πᾶσα ἐνέργεια σατανικὴ, πᾶν δαιμόνιον, πᾶσα ἐπιβουλὴ τοῦ ἀντικειμένου, πᾶσα πληγὴ, πᾶσα μᾶστιξ, πᾶσα ἀλγηδὼν, πᾶς πόνος ἢ ράπισμα ἢ ἐντίναγμα ἢ σκίασμα πονηρὸν τὸ ὀνομά σου τὸ ἅγιον, ὃ ἐπεκαλεσάμεθα νῦν ἡμεῖς, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς, καὶ ἀπερχέσθωσαν ἀπὸ τῶν ἐντὸς [καὶ] τῶν ἐκτὸς τῶν δούλων σου τούτων ἵνα δοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ ὑπερῶν ἡμῶν σταυρωθέντος καὶ ἀναστάντος, τοῦ τὰς νόσους ἡμῶν καὶ τὰς ἀσθενείας ἀναλαβόντος Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἐρχομένου κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, ὅτι δι' αὐτοῦ σοι ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι καὶ νῦν καὶ εἰς τοὺς σύμπαντας αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

(Brightman ἐν Journal Theol. Stud. τομ, I σελ. 108, 267).

4. (κατὰ τὸν Β.)

*Τάξις γινομένη πῶς δεῖ ποιεῖν τὸ ἅγιον ἔλαιον εἰς νοσοῦντας
προσκαλοῦντας πρεσβυτέρους ἑπτὰ ἑσπέρας*

Πλύνεται ἡ κανδήλα καὶ γεμίζεται ἔλαιον, κανδήλα μεγάλη χωροῦσα λίτρας ἑπτὰ, καὶ ἕκαστος καταστένει τὸ ἴδιον μολυβιδὶν μετὰ ἄπτριου· καὶ ἀλλάσσουσιν οἱ ἐπάνω ἱερεῖς καὶ ἄρχεται.

Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς . . .

Ἐν εἰρήνῃ... Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν. Ὑπὲρ τῆς ὑγείας καὶ σωτηρίας τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ. Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς. Ἀντιλαβοῦ. Τῆς Παναγίας. Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν

Κύριε ὁ Θεός, ὁ τῷ σῷ ἐλέει. . . .

Καὶ λέγων τὴν εὐχὴν ἄπτει τὸ τουβὶν τὸ ἴδιον, ποιῶν τύπον σταυροῦ. Ἐκφώνως Ὅτι Θεὸς ἐλέους, οἰκτιρῶν καὶ φιλάνθρω.

Καὶ ἀντὶ τοῦ Θεοῦ Κύριος, Ἀλληλούϊα πλ. β. καὶ τροπάριον Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε ἐλέησον. Καὶ εἶθ' οὕτως ἀπάρχεται τὸν κανόνα. Καὶ εἰς τὴν τρίτην ὠδὴν λέγει τὴν συναπτὴν ἕτερος ἱερεὺς, καθὼς προεγράφη. Καὶ ἄρχεται τὴν εὐχὴν. Καὶ καθεξῆς οἱ ἑπτὰ ἱερεῖς τὰς ἑπτὰ εὐχάς.

Εὐχὴ δευτέρα. Αἰτούμεθά σε, Κύριε, ὅπως στάξῃ τὸ ἔλαιον τοῦτο ἐπὶ τοῖς χροισμένοις ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου εἰς ἴασιν καὶ εἰς θεραπείαν ψυχῆς καὶ σώματος καὶ εἰς καθαρισμόν καὶ εἰς ἀπαλλαγὴν παντὸς πάθους καὶ πάσης νόσου καὶ μαλακίας καὶ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος· ἵνα καὶ ἐν τούτῳ δοξασθῇ τὸ πανάγιον ὄνομά σου τοῦ Πατρὸς . . . Ἐκφώνως Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Ὅμοίως δὲ καὶ εἰς τὴν ἕκτην ὠδὴν ὁ ἱερεὺς τὴν τρίτην εὐχὴν καὶ ἕτερος τὴν πεντάστιχον, καθὼς προεγράφη.

Εὐχὴ τρίτη. Ἐπίβλεπον, Κύριε, ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου καὶ ἀγίασον τὸ ἔλαιον τοῦτο· καὶ ἐπίσκεψαι τὸν δούλόν σου ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ χάρισαι αὐτῷ τὴν προσοῦσαν ὑγείαν καὶ ὀλοκληρίαν, ρυόμενος αὐτὸν ἀπὸ πάσης νόσου καὶ μαλακίας ψυχικῆς καὶ σωματικῆς. Καὶ γενέσθω, Κύριε, τὸ ἔλαιον τοῦτο εἰς θεραπείαν πάσης νόσου. Ἐκφώνως. Ὅτι σὺ εἶ ὁ δοτὴρ πάντων τῶν ἀγαθῶν καὶ ἰατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν.

Καὶ ἀπλῶς ἕκαστος τῶν ἱερέων ποιῶν μετὰ τὸ τουβὶν ποιεῖ σταυροὺς τρεῖς καὶ ἄπτει αὐτόν.

Εὐχὴ εἰς τοὺς αἵνους

Κύριε παντοκράτορ, ἅγιε βασιλεῦ, ὁ παιδεύων . . . τοῦ δούλου σου τοῦδε ἴασαι πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν, ὅτι σὺ εἶ ὁ ἰώμενος τὰ νοσήματα

ἡμῶν. Ἐξέγειρον τὸν δούλον σου ἀπὸ κλίνης ὀδυνηρᾶς καὶ στρωμνῆς κακῶσεως. Σῶσον καὶ ὀλόκληρον χάρισαι αὐτὸν τῇ ἐκκλησίᾳ σου εὐαρεστοῦντα καὶ ποιῶντα τὸ θέλημά σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Ἐκφώνως. Σὸν γὰρ ἔστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σῶζειν.

Καὶ ἀπλῶς μετὰ τὸ εἰπεῖν κατορθίνως οἱ ἑπτὰ ἱερεῖς ἀποτελεῖται ἡ παννυχίς, λέγει ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ εὐχὴν.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος, ὁ μόνος χρηστός καὶ ἐπιεικής, ὁ μόνος οἰκτίρων καὶ ἐλεήμων, ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου σταυρωθέντος καὶ εἰς τρίτην ἡμέραν ἐξεγεροθέντος καὶ εἰς τὴν δόξαν ἑαυτοῦ καὶ τὴν σὴν ἀνελθόντος, ἐλθέτω ἡ χάρις σου ἐπὶ τὸν δούλον σου καὶ ἐνδυναμῶσαι, Κύριε, τὸ εὐαγγέλιον τῆς διδασκαλίας σου. Πάτερ εὐσπλαγχνε, φώτισον αὐτοῦ τὰ σπλάγχνα καὶ τὰ μέλη τῷ σῶ θελήματι καὶ καθάρισον αὐτὸν ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. Συντήρησον αὐτὸν ἄσπιλον καὶ ἄμωμον ἀπὸ πάσης περιεργείας τοῦ ἀντικειμένου, καὶ χάρισαι ἡμῖν, Κύριε, κατὰ τὴν σὴν χρηστότητα τὰ σὰ νοεῖν, τὰ σὰ φρονεῖν, τὰ σὰ ἀναστρέφεσθαι, τὸν σὸν φόβον φοβεῖσθαι καὶ ποιεῖν τὰ εὐάρεστά σοι ἕως τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἡμέρας καὶ ὥρας καὶ ἀναπνοῆς. Ἐκφώνως. Ὅτι ἐλεήμων.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε παντοκράτορ, ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν, ὁ κραταῖος καὶ εὐεργέτης, ὁ ρυθόμενος πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ ἀλλοτρίου· αὐτός, φιλόανθρωπε, φιλάγαθε καὶ φιλόψυχε, ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου τὴν κραταίαν καὶ τὸν βραχίονά σου τὸν ὑψηλὸν καὶ ἅγιον, καὶ ἄψαι τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος τοῦ δούλου σου καὶ ἀνάστησον αὐτὸν ἀπὸ κλίνης ὀδύνης αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ πάσης νόσου τῆς περιεχούσης αὐτόν· ὅπως αὐτὸς ἀναστὰς μετὰ παντὸς τοῦ λαοῦ σου δοξάζῃ τὸ πανάγιον ὄνομά σου. Ἐκφώνως. Σὸν γὰρ ἔστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σῶζειν ἡμᾶς.

Πάτερ ἅγιε, ἰατρὲ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων . . .

Εἰς τὴν λειτουργίαν λέγονται τὰ ἀντίφωνα τὰ ἐξ ἔθους.

Εἰς τὴν εἴσοδον. Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς. Προκειμένον ἡχ. δ'. Ἐγὼ εἶπα, Κύριε, ἐλέησον. Στίχ. Μακάριος ὁ συνιῶν ἐπὶ πτωχὸν καὶ πένητα. Ὁ Ἀπόστολος Καθολικῆς ἐπιστ. Ἰακώβου τὸ ἀνάγνωσμα . . . Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνέδειξεν ὁ Ἰησοῦς . . . Καὶ εἶθ' οὕτω τὴν ἐκτενῆ ἕτερος ἱερεὺς καὶ τοὺς κατηχομένους ἄλλος, καὶ πάντα κατορθίνως λέγονται καὶ πληροῦται ἡ λειτουργία.

Καὶ οὕτως εἰσέρχεται ὁ ἀσθενῶν καὶ ἀπάρχονται ψάλλειν τὸ τροπάριον. Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον. Καὶ δίδει ἕκαστος αὐτῶν εὐχὴν τὰς προγεγραμμένας καὶ ἀλείφει τὸ μέτωπον καὶ τὰ ὄτα καὶ τὰς χεῖρας τοῦ ἀσθενούντος καὶ σβέννυσι τὸ τουβὶν αὐτοῦ ἕκαστος, ὥσπερ εἴρηται. Καὶ μετὰ τοῦτο ἀλείφουσι ὄλον τὸν οἶκον ποιῶντες τύπον σταυροῦ ψάλλουσιν

Ὁ κατοικῶν ἐν βοήθειά τοῦ Ὑψίστου. Καὶ οὕτως ἀποτελεῖται ἡ λειτουργία.

5 (κατὰ τὸν Σ⁶)

«Τάξις καὶ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ἐλαίου»

Ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἐν ἣ δόξει γίνεσθαι τοῦ ἁγίου ἐλαίου ἐπὶ ἀρρώστου, συνάγονται ἑπτὰ πρεσβύτεροι καὶ ποιῶσι τὸν ἑσπερινὸν καὶ παννυχίδα καὶ ψάλλοντες κανόνα, τὸν γεγραμμένον εἰς τὸ τέλος τῆς βίβλου. Ὅμοιος καὶ εἰς τὸν ὄρθρον ψάλλουσι κανόνας τοὺς ἀρμόζοντας. Καὶ μετὰ τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου λειτουργοῦσιν οἱ ἑπτὰ πρεσβύτεροι εἰς διαφόρους ἐκκλησίας ἐπ' ὀνόματος τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ, εἶτα συνάγονται εἰς μίαν ἐκκλησίαν, καὶ οὕτως γίνεται κατὰ τάξιν ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ἐλαίου, καθὼς ὑποτέτακται.

Τοῦ πρώτου πρεσβυτέρου ποιῶντος τὴν πρόθεσιν καὶ θυμιῶντος ὄλον τὸν ναόν, καὶ φέρει τὸ τρυβλίον, καὶ λέγει ὁ αὐτὸς πρεσβύτερος· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε... Καὶ εἶθ' οὕτως βάλλει ὕδωρ τῶν ἁγίων Θεοφανίων καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον, ἐπισφραγίζων αὐτά. Ὅμοιος καὶ ὁ β' πρεσβύτερος βάλλει καὶ αὐτὸς ὕδωρ τῶν ἁγίων Θεοφανίων καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον ἐν τῷ τρυβλίῳ ἐπισφραγίζων λέγει Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε... Ὅμοιος ποιῶσι καθεξῆς οἱ ἑπτὰ πρεσβύτεροι... Μετὰ δὲ τοῦτο λέγει ὁ ἀρχιδιάκονος· Ἐν εἰρήνῃ... Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι.. ὁ ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν.

Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ θαυμαστός... (σελ. 239)... Ἀντιλαβοῦ, σώσον... Ὑπὲρ τοῦ ἴλεων καὶ εὐμενῆ καὶ εὐδιάλλακτον γενέσθαι τὸν φιλάνθρωπον Θεὸν ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν, καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς. Καὶ ὑπὲρ ὑγείας καὶ σωτηρίας καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ τοῦδε... Ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν τῆς φωνῆς... Ὑπὲρ τῶν αἰτησαμένων τὴν λειτουργίαν ταύτην ὑπὲρ ὑγείας, σωτηρίας καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν αἰτησόμεθα ταῖς πρεσβείαις τῆς θεοτόκου, τῶν ἀρχαγγέλων, τοῦ Προδρόμου, Κοσμᾶ, Δαμιανοῦ, Παντελεήμονος καὶ πάντων τῶν ἁγίων.. Ὑπὲρ τοῦ δούλου Θεοῦ τοῦδε καὶ τῆς ἀπὸ κλίνης ἐγέρσεως αὐτοῦ, καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον. Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου... Κύριε, ἐλέησον μὲ! Ὁ ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν ταύτην.

Ὁ Θεὸς ὁ μέγας ὁ ὕψιστος, ὁ ὑπὸ πάσης κτίσεως προσκυνούμενος (ἴδε σελ. 245 ὡς ἐν τῷ Ι) Ἐκφώνησις. Ὅτι ἐλεήμων.

Καὶ εὐθὺς ἄρχονται λέγειν Τρισάγιον, Πάτερ ἡμῶν, τὸν Ν'. ψαλμόν. Ἀλληλούϊα, ἀλληλουΐα δόξα... γ'. Εἶτα λέγει ἀντίφωνον α'. ἦχος β'. Μακάριος ἀνὴρ ὃς οὐκ ἐπορεύθη... Ὑπόψαλμος Ἀντιλαβοῦ μου, Κύριε. Δόξα τροπάριον ἦχος πλ. β'. Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς... Καὶ νῦν Τῆς εὐσπλαγχνίας. Καὶ εἶθ' οὕτως λέγει ὁ πρῶτος πρεσβύτερος. Ἐν εἰρήνῃ... Ὑπὲρ τῆς ἀνωθεν... Ὑπὲρ τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ τοῦδε καὶ τῆς ἀνωθεν ἐκ

Θεοῦ βοηθείας καὶ ἀγαθῆς ἐπισκέψεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ... Ὑπὲρ τοῦ ρουσθῆναι... Καὶ εὐθύς ὁ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν εὐχὴν.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ καὶ ἐπιβλέπων ἀβύσσους, ἔπιδε ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου τοῦτον καὶ ἐπίσκεψαι αὐτὸν τῇ φιλανθρωπία σου καὶ τῇ ἀμετροῦ σου δυνάμει. Ἐκτεινον τὴν δεξιάν σου τὴν κραταιάν καὶ ἀντικατάπεμψον τὴν ἰαματικὴν σου δύναμιν ἐξ ἁγίου ὑψώματος σου καὶ ἀνάστειλον ἀπ' αὐτοῦ πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. Καὶ ἀποκατάστησον αὐτὸν ἐν τῇ ἀγία σου ἐκκλησίᾳ ὑγιαίνοντα πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ... Ἀντιλαβοῦ σῶσον. Τῆς παναγίας ἀχράντου ὑπερευλογημένης Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν ἁγίων ἐπουρανίων δυνάμεων, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρομοῦ καὶ Βαπτιστοῦ, τῶν ἁγίων καὶ πανευφύμων ἀποστόλων, τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχidiaκόνου Στεφάνου, τῶν ἁγίων θαυματουργῶν Παντελεήμονος καὶ Ἐρμολάου μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες Ἐκφ. Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἰατρὸς καὶ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν... Εἶτα λαβὼν ὁ αὐτὸς πρεσβύτερος τὸ ἅπτριν ἐκ τῆς κανδήλας, ποιεῖ μετ' αὐτοῦ σταυροὺς γ'. εἰς τὸ ἅγιον ἔλαιον, εἶθ' οὕτως ἀνάπτει αὐτό.

Εἶτα πάλιν ἀμφοτέροι ποιοῦσι Τρισάγιον καὶ τὸν Ν'. Ἀντίφωνον β'. Κύριε, ὁ Θεὸς μου, ἐπὶ σοὶ ἤλπισα, Σῶσόν με ἐκ πάντων... Ὑπόψαλμος Πρεσβείας τῆς... Δόξα Αἱ ἀνομίαί ἡμῶν καὶ αἱ ἀπειθεῖς ἡμῶν πράξεις, περιεκύκλωσαν ἡμᾶς... Καὶ νῦν Πολλὰ τὰ πλήθη.. Εἶτα πάλιν λέγει ὁ πρεσβύτερος τὰ προγραφέντα κηρύγματα καὶ ὁ δεύτερος πρεσβύτερος τὴν εὐχὴν· Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν τῷ ἔλεει καὶ τοῖς οἰκτιρμοῖς σου... (σελ. 146).

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον. Τῆς Παναγίας. Καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν ὁμοίως καὶ αὐτὸς λαβὼν ἅπτριν ἐπισφραγίσας εἰς τὸ ἅγιον ἔλαιον, ἅπτει αὐτό. Ὅμοίως καὶ καθεξῆς γίνεται ἕως τῶν ἑπτὰ πρεσβυτέρων. Εἶ δὲ τύχη καὶ οὐ πάροισιν ἑπτὰ πρεσβύτεροι, ποιοῦσι τὴν ἀκολουθίαν δύο ἢ τρεῖς. Εἶτα πάλιν τὸν Ν'. Καὶ εἶθ' οὕτως ψάλλουσιν ἀντίφωνον γ'. ψαλμ, ιθ'. Ἐπακοῦσαί σου... Ὑπόψαλμος. Ἐπάκουσόν μου, Κύριε... Δόξα Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, ἐπὶ σοὶ... Καὶ νῦν Δι' εὐσπλαγχνίας οἰκτιρόν, Χριστέ, κατῆλθες ἐπὶ γῆς καὶ ἐκ Παρθένου σαρκωθεῖς.

Εὐχὴ γ'. Ἐκπεμψον, Κύριε, τὴν πλότητα τοῦ ἐλέους σου ἐπὶ τὸν καρπὸν τῆς ἐλαίας τοῦτον, δι' οὗ ἔχρισας ἱερεῖς, προφήτας, βασιλεῖς τε καὶ μάρτυρας, καὶ ἐνέδυσας τῇ χρηστότητί σου δικαιοσύνης ἐνδύμα, ἵνα γένηται παντὶ τῷ ἀλειφομένῳ καὶ γευομένῳ εἰς ὄνησιν καὶ ὠφέλειαν ψυχῆς καὶ σώματος (καὶ) πνεύματος, εἰς ἀποτροπὴν παντὸς κακοῦ, εἰς ὑγίαν τῷ χριστομένῳ διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐκφώνησις Ὅτι εὐλογητὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος σὺν τῷ παναγίῳ... Καὶ λαβὼν ὁμοίως τὸ ἅπτριν ἐπισφραγίσας ἅπτει αὐτό. Εἶτα πάλιν τὸν Ν'. Ἀντίφωνον δ' Κύριος ποιμαίνει με... Ὑπόψαλμος Ἐλέησόν με, Κύριε... Δόξα καὶ νῦν Τὴν ἀσθενοῦσαν.

μου ψυχὴν ἐπίσκεψαι, πανάγιε, καὶ τὸ ἄλγος τῆς καρδίας μου...

Εὐχὴ δ'. Αἰτουμεθά σε, Κύριε ὁ Θεός, ὅπως προστάξης τὸ ἔλεός σου ἐπὶ τὸ ἔλαιον τοῦτο καὶ τοὺς χροιομένους ἐξ αὐτοῦ ἐν ὀνόματί σου, ἵνα γένηται αὐτοῖς εἰς ἴασιν ψυχῆς καὶ σώματος, καὶ εἰς καθαρισμόν καὶ ἀπαλλαγὴν παντὸς πάθους καὶ πάσης νόσου καὶ μαλακίας, καὶ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἵνα καὶ ἐν τούτῳ δοξασθῇ σου τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ. Ἐκφώνησις. Ὅτι ἐλεῆμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις...

Καὶ πάλιν ὁμοίως λέγει τὸν Ν'. καὶ εὐθύς ἀντίφωνον ε'. Κρῖνόν μοι, Κύριε, ὅτι ἐγὼ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην... Ὑπόψαλμος. Βοήθησόν με Κύριε. Τροπάριον πλ. β'. Κύριε, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν χειροβίβι καὶ ἀσιγήτοις δοξαζόμενος αἰεὶ, δέξαι παρ' ἡμῶν τὸν τρισάγιον ὕμνον... Καὶ νῦν. Ἐλπὶς τοῦ Κυρίου μου ἀγαθὴ Θεοτόκε Παρθένε τὴν γῆν...

Εὐχὴ πέμπτη. Ὁ πολὺς ἐν ἐλέει καὶ πλούσιος ἐν ἀγαθότητι καὶ Πατὴρ τῶν οἰκτιρῶν καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως...

Καὶ λαβὼν καὶ αὐτὸς ἀπτρὶν ἐπισφραγίσας ἅπτει. Καὶ πάλιν λέγει τὸν Ν' εἶτα ψάλλουσιν ἀντίφωνον στ' Ἐπὶ σοί, Κύριε, ἤλπισα, μὴ κατασχυνθεῖν... Ὑπόψαλμος Ἐξελοῦ ἡμᾶς, Κύριε. Δόξα. Ὁ σταυρός σου, Κύριε, ἡγίασται ἐν αὐτοῖς... Καὶ νῦν Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες... Εὐχὴ ζ'. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν τῷ ἐλέει καὶ τοῖς οἰκτιρμοῖς σου... (σελ. 146).

Καὶ πάλιν ποιοῦσι τὸν Ν' Ψαλμόν. Εἶτα ἀντίφωνον ζ'. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον. Δόξα. Ἀπόστολε Κυρίου, τῶν πολεμουμένων ἢ εἰρήνη, τῶν χειμαζομένων ἢ γαλήνη... Καὶ νῦν Παναγία Θεοτόκε τὸν χρόνον τῆς ζωῆς.

Εὐχὴ ζ'. Ἀγαθὴ καὶ πολυέλεε, καὶ πολυεὐπλαγγνε καὶ δημιουργὲ καὶ βασιλεῦ καὶ προνοητὰ καὶ εὐεργέτα τῶν ἀπάντων, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ πλῆθος οἰκτιρῶν καὶ πέλαγος φιλανθρωπίας καὶ ἀφάτου ἀγαθότητος μὴ παριδὼν τὸ οἰκεῖον πλάσμα, τὸν ἄνθρωπον, ὑπὸ τοῦ ἀρχεκάκου καὶ βασκάνου δράκοντος τυραννούμενον, ἀλλ' ἐκ τῆς παναγίου καὶ παναμώμου δαβιτικῆς ἀειπαρθένου κόρης Μαρίας σαρκωθεὶς καὶ γέγονας καθ' ἡμᾶς κατὰ πάντα πλὴν τῆς ἁμαρτίας ἄνθρωπος, τὴν ἡμετέραν (οὐσίαν;) διὰ τῆς ἀφάτου σου ἐνσάρκου σωτηριώδους οἰκονομίας οἰκονομήσας, ἐν Ἰορδάνῃ τὴν ὑγρανθεῖσαν τοῖς ἁμαρτήμασιν ἡμῶν οὐσίαν ἐκάθηράς τε καὶ ἐκαινούργησας, τὸν δυσμενῆ καὶ δελεαστὴν καὶ πειραστὴν ἐχθρὸν κατεπάλαισας καὶ τὴν αὐτοῦ τυραννίδα κατήργησας καὶ τοῖς ἀνθρώποις τὰς πηγὰς τῶν θείων σου εὐεργεσιῶν ἐπέβλυσας· τυφλοὺς ἐφώτισας, λεπροὺς ἐκαθάρισας, χωλοὺς συνέσφιγξας, πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐθεράπευσας· καὶ νῦν πάρεσο ἡμῖν, τοῖς ἐπικαλουμένοις σε, ἐλεῆμων, ὁ καὶ ψυχῶν καὶ σωμάτων ἰατρός, αὐτοπροαιρέτῳ σῶ νεύματι καὶ λόγῳ τοῦ προστάγματός σου παντοίαν σωματικὴν νόσον ἰώμενος καὶ πᾶσαν πλάνην τοῦ φθονεροῦ ἀπελαίνων, ὁ κατὰ πᾶσαν γενεὰν θαυματουργῶν ἐνδοξά τε καὶ ἐξαισία, ὧν οὐκ ἔστιν

ἀριθμός· ὁ καὶ πάλαι μὲν τοὺς τρεῖς παῖδας ἀπὸ τῆς φλογὸς ἀπαθεῖς διασώσας, ὕστερον δὲ τῷ ἐκ γενετῆς τυφλῷ τὸ βλέπειν χαρισάμενος, καὶ Ἀλέξανδρον τετραήμερον ἐκ νεκρῶν ἀναστήσας καὶ ἐπιτιμῆσας τῷ πυρετῷ τῆς πενθερᾶς Πέτρον καὶ παραχρῆμα τοῦ νοσήματος αὐτὴν ἀπαλλάξας. ὥστε ἀναστάσαν αὐτὴν διακονεῖν· ἐπίσκεψαι, δέσποτα, προσκυνητὲ Κύριε, τὸν δοῦλόν σου τόνδε τὸν τοῖς σοῖς οἰκτιρμοῖς καταφεύγοντα καὶ ἴασαι αὐτὸν ἀπὸ πάσης ἀσθενείας, δεσμεύων τὰ συντρίμματα καὶ πᾶσαν ἐνέργειαν κακοῦσαν καὶ θλίβουσαν αὐτῷ καὶ ἐκμοχλεύων. Ἐλθέτω δύναμις ἐκ τῆς σῆς εὐσπλαγχνίας καὶ ἀπελασάτω ἀπ' αὐτοῦ τὴν ἐκ τῆς ἀρρωστίας μάλιστα· ἐπίσταξον αὐτῷ δρόσον ἰαμάτων· ρῦσαι αὐτὸν ἀπο πόνων καὶ ἀλγημάτων· ἀποδιώξον ἀπ' αὐτοῦ διὰ τοῦ τύπου τοῦ ζωοποιοῦ σου σταυροῦ πᾶσαν διαβολικὴν διαβουλήν καὶ κακουργίαν. Ἐπίχε ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τὴν σὴν ἰαματικὴν χάριν καὶ παυσάτω ἀπὸ παντὸς μέλους αὐτοῦ καὶ ὀστέου πᾶσα ἀλγηδὼν καὶ λυπητικὴ ὄχλησις. Ἐξέγειρον αὐτὸν ἀπὸ κλίνης ὀδυνηρᾶς καὶ ἀπὸ στρωμνῆς κακώσεως καὶ δὸς αὐτῷ καιρὸν διηγήσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου καὶ ἐξειπεῖν τὸ σωτήριόν σου. Ἐκφών. Ὅτι Θεὸς ἐλέους...

Καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι ἓνα ἕκαστον τὰς εἰρημένας εὐχὰς καὶ ἀνάψαι τὰ ζ' τουβία αὐτῶν, ποιῶντες μετ' αὐτοῦ σταυροῦς τρεῖς εἰς τὸ ἅγιον ἔλαιον, καὶ εἶθ' οὕτως ἄρχονται οἱ ζ' πρεσβύτεροι τὴν θείαν λειτουργίαν, τοῦ πρώτου πρεσβυτέρου προσκομίσαντος ἢ τοῦ ἡγουμένου, καὶ τῶν λοιπῶν συλλειτουργούντων ἦτοι συμβοηθούτων. Καὶ λέγει ὁ μὲν προκείμενον, ὁ δὲ ἀπόστολον, ἕτερος τὸ Ἀλληλουῖα, ἄλλος τὸ εὐαγγέλιον καὶ ἕτερος διακονικᾶ.

Καὶ εὐθὺς λέγει εἰς· Εὐλόγησον δέσποτα. Ὁ πρωτοπαπᾶς· Εὐλογημένη ἡ βασιλεία. Ἀντίφωνον τῆς λειτουργίας τὸ α'. ψαλμὸς ρβ' Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον... ἕως τέλους. Ὑπόψαλμος· Πρεσβείας τῆς Θεοτόκου... Δόξα καὶ νῦν Πρεσβείαις... Ἀντίφωνον β'. ψαλμὸς ργ' Δόξα. Αἶνει ἡ ψυχὴ... λέγει ἕως τοῦ τέλους τοῦ ψαλμοῦ. Εὐθὺς Δόξα Ὁ μονογενὴς Υἱός... Ἀντίφωνον γ'. Λαμβάνει ὁ πρωτοπαπᾶς καὶ ἐξέρχεται ἐκ τοῦ βήματος τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον εἰς τὴν εἴσοδον καὶ λέγει πλ. β' Ἐν τῇ βασιλείᾳ σου... Μνήσθητί μου, ὁ Θεός. Πάριδέ μου τὰ ἐν γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ πεπραγμένα... Ὁ τοῦ Πέτρον προσδεξάμενος τὸν θρῆνον, πρόσδεξάι μου, Χριστέ... Ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ δόξῃ μετὰ ἀγγέλων... Εἶτα εἴσοδος. Καὶ λέγει τροπᾶριον ἤχος πλ. β'. Ὁ γινώσκων τὰ πάθη τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰς ὀδύνας τῆς φύσεως ἡμῶν, οὐρανόθεν ἰατρὲ τῶν ἀσθενούντων... Δόξα. Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον... στίχ Μακάριος ὁ συνιών. Καθολικῆς Ἰακώβου Ἀδελφοὶ ὑπόδειγμα... Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον Ἐν καιρῷ ἐκείνῳ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ... Τέλος· καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον καὶ ἤλειπον ἔλαιον πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευον.

Εἴπωμεν πάντες... Κύριε παντοκράτορ... Ὁ μὴ βουλόμενος... Ὁ

πλούσιος ἐν ἐλέει, . . . Ὑπὲρ τοῦ ἴλεων. . . Ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι. . . Ὑπὲρ συστάσεως. . . Εἰσάκουσον, Κύριε, τῆς δεήσεως ἡμῶν, ὡς ἐπήκουσας τῶν ἁγίων σου ἀποστόλων Πέτρου καὶ Ἰωάννου, πορευομένων αὐτῶν ἐπὶ τὴν ὄραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην καὶ δι' αὐτῶν ποιήσας σημεῖον ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, ἐλέησον καὶ τὸν δοῦλόν σου τόν δε, εἰπωμεν.—Κύριε, ὡς ἐπήκουσας τοὺς ἁγίους σου τρεῖς παῖδας ἐν καμίνῳ, ἐπάκουσον καὶ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν, δεομένων ὑπὲρ αὐτοῦ.— Τῇ πρεσβείᾳ τῶν τιμίων καὶ ἐνδόξων προφητῶν, ἀποστόλων καὶ μαρτύρων καὶ πάντων τῶν ἁγίων, τῶν ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ ὑπὲρ αὐτοῦ δυσωπουμένων, ἐλέησον καὶ τὸν δοῦλόν σου τόν δε.— Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεος. . . Ἔτι ὑπὲρ τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ὑγείας, σωτηρίας καὶ ἀφρέσεως τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ εἰπωμεν. Ὁ λαὸς Κύριε ἐλέησον μ'.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενῆ ταύτην. . . Ἐκφών. Ὅτι ἐλεήμων. . . Ἐν δὲ τῷ διαβαίνειν τὰ ἅγια, πίπτει ὁ ἀσθενῶν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ μέσον τοῦ ναοῦ, ὁ δὲ πρωτοπρεσβύτερος ἴσταται ἐνώπιον τῆς ἁγίας τραπέζης, λέγει. Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς. . . . Οἱ δὲ λοιποὶ πρεσβύτεροι βαστάζοντες τὰ ἅγια, ὁ μὲν τὸν δίσκον καὶ ἕτερος τὴν λαβίδα καὶ ἄλλοι μανουάλια μετὰ κηρίων, καὶ πατοῦσι τὸν ἀσθενῆ εἰς καθ' (ἕνα) καὶ εἰσέρχονται, νίπτεται δὲ τὰς χεῖρας ὁ πρωτοπρεσβύτερος. Κοινωνικόν. Ποτήριον σωτηρίου. Καὶ τελειοῦται ἡ θεία λειτουργία μέγρι τοῦ Εὐλογήσω τὸν Κύριον. Καὶ οὐκ ἀπολύουσιν, ἀλλ' εὐθύς ἄρχονται τὸν Ν'. Ὁ δὲ πρωτοπρεσβύτερος λέγει· τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Καὶ λέγει τὴν εὐχὴν Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν τῷ ἐλέει καὶ τοῖς οἰκτιρμοῖς. . . (σελ. 146) Καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν λαβὼν ὁ αὐτὸς πρεσβύτερος τὸ τουβὶν ἐκ τῆς κανδήλας ποιεῖ μετ' αὐτοῦ σταυροῦς τρεῖς εἰς τὸ ἅγιον ἔλαιον καὶ σβενύων αὐτὸ τίθησιν ἔξω τῆς κανδήλας, ὁμοίως οἱ λοιποὶ πρεσβύτεροι ποιοῦσιν. Εἶτα πάλιν ἀμφότεροι τὸν Ν' καὶ ὁ δεύτερος πρεσβύτερος λέγει εὐχὴν· Πάτερ ἅγιε, ἰατρὲ ψυχῶν καὶ σωματῶν, . . . διὰ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ, καὶ ζωοποιήσον αὐτὸν κατὰ τὸ σοὶ εὐαρεστεῖν τῇ ὀφειλομένῃ σοὶ εὐχαριστίᾳ ἐν ἀγαθοεργίᾳ ἀποπληροῦντι. Ὅτι σὸν τὸ κράτος. . . Εὐχὴ γ'. Κύριε παντοκράτορ, ἅγιε βασιλεῦ, ὁ παιδεύων καὶ μὴ θανατῶν. . . εὐαρεστοῦντα καὶ ποιοῦντα τὸ θέλημά σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Ἐκφών. Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν. . .

Εὐχὴ δ'. Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πάντων δεσπότης καὶ τῶν ὄλων ποιητής, ὁ τῶν ἀσθενούντων ἰατρὸς καὶ τῶν ἐν θλίψει ἀντιλήπτωρ εὐλατεύων τὰς ἀνομίας ἡμῶν καὶ ἰώμενος τὰς νόσους ἡμῶν, ἀπόστρεφον πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἀπὸ τὸν δοῦλόν σου τόν δε διὰ τοῦ μονογενοῦς σου Παιδός, ὃν ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον εὐεργετοῦντα καὶ ἰώμενον πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου, τὴν τοῦ σώματος ἀσθένειαν ἀπείργων διὰ τῆς σῆς χρηστότητος, ἀφ' ἧς τὰς ἐξ ἁμαρτίας καὶ τὰς ἐξ ἁμαρ-

τιῶν κακώσεις διαλύων, κατὰ τὴν ἄφατον ἐξουσίαν καὶ τὴν ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα, δι' ἧς ἴασατο ὁ μονογενῆς σου Υἱὸς καὶ Θεὸς ἡμῶν, λύων τὰς ἐξ ἁμαρτιῶν κακώσεις. Δεόμεθά σου, δέσποτα, τάχυνον τὴν βοήθειάν σου καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς, ὅπως ἴαθῃς διὰ τῆς σῆς εὐσπλαγχνίας δοξάσῃ τὸ ἅγιον ὄνομά σου τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ... Ὅτι σὴ ἔστιν ἡ δόξα καὶ ἡ βασιλεία...

Εὐχὴ ε'. Ὁ ἰατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, ὁ ἀναλαβὼν εἰς ἑαυτὸν τὰς ἀσθενείας τοῦ λαοῦ καὶ τοὺς πόνους βαστάσας, μνήσθητι καὶ τὸν δοῦλόν σου τόνδε, τὸν ἐν ἀρρωστίᾳ ἐξεταζόμενον καὶ τοῦ ἐλέους σου ἐπιδεόμενον. Κατάπεμψον τὴν ἰατρικὴν σου χάριν καὶ ἴασαι αὐτὸν ἐκ τῆς κλίνης ἀρρωστοῦντα. Παράσχου αὐτῷ ὑγίαν ὁλόκληρον σώματος καὶ ψυχῆς καὶ πνεύματος. Ἀποκατάστησον αὐτὸν ὑγιῆ τῇ ἀγίᾳ σου καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ εἰς προσκύνῃσιν καὶ εἰς δόξαν τοῦ ἀγίου σου ὀνόματος. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεῖν.

Εὐχὴ ς'. Ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ Θεὸς τοῦ σώζειν, ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας καὶ μυριάδας τοῖς ἀγαπῶσί σε καὶ φυλάσσων τὰ προσταγμάτά σου, ὁ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν, ὁ ἰώμενος τοὺς συντετριμμένους τῇ καρδίᾳ καὶ δεσμεύων τὰ συντρίμματα αὐτῶν, ὁ μόνος ἰατρὸς ψυχῶν τε καὶ σωμάτων, ἡ καταφυγὴ τῶν ἀσθενούντων, καὶ βοήθεια τῶν ἀβοηθήτων. Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν. Ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὴν σκέπην ταύτην καὶ πάντας τοὺς ἐνοικοῦντας ἐν αὐτῇ ἐπίσκεψαι, ὁ Θεός, καὶ ἐξαπόστειλον τὸ ἔλεός σου ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου τόνδε, τὸν ἐπικεκλημένον ἐπὶ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἴασαι αὐτοῦ πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν καὶ πᾶσαν ἀσθενείαν σωματικὴν τε καὶ ψυχικὴν. Λύσον ἁμαρτίας καὶ τὰ ἐξ ἁμαρτιῶν ἐπίπονα, ὁ πάντα τὰ πάθη φυγαδεύων τῷ λόγῳ σου καὶ πᾶσαν βασκανίαν τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἐνέργειαν ὡς γνόφον ἀφάνισον τῷ θελήματί σου· ἐπίνευσον εἰς τὴν δέησιν τῶν δούλων σου εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ κάμνοντος. Κύριε, δὸς αὐτῷ χεῖρα βοηθείας καὶ ἐξέγειρον αὐτὸν ἐκ τῶν συμπτωμάτων τῆς ἀσθενείας, τὴν φανεράν ἰώμενος ἀρρωστίαν, τὴν ἀφανῆ διορθούμενος καχεξίαν, ἵνα καὶ τῷ σώματι ῥωσθῇ καὶ τῷ πνεύματι σωθῇ. Ρῦσαι αὐτὸν ἔργοις τῆς εὐσπλαγχνίας σου, εὐθυπορῶν πρὸς τὴν βασιλείαν σου, μεθ' οὗ καὶ τὰς ἡμῶν ἀσθενείας ἰάτρευσον, ὁ δι' αὐτὰς γενόμενος ἄνθρωπος, ἵνα καὶ ἐν τούτῳ δοξασθεῖ τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς...

Εὐχὴ ζ'. Πάτερ ἅγιε, ἰατρὲ ψυχῶν καὶ σωμάτων...

Καὶ μετὰ τοῦτο λέγει τὴν εὐχὴν τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐπάνω τοῦ ἀσθενούντος.

Βασιλεῦ ἀόρατε, ἀκατανόητε, ἀπερίληπτε, ἀπερίγραπτε, εὐσπλαγχνε, πολυέλεε, ὑπεράγαθε, ἀνεξίκακε, φιλόανθρωπε καὶ μακροθύμει, ὕψιστε, ὁ ἐν οὐρανοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν, ὁ θανατῶν καὶ ζωογονῶν, ὁ παιδεύων καὶ πάλιν ἰώμενος, σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ ἱκετεύομεν, κλίνον τὸ

οὓς σου καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς τῇ σῇ ἀγαθότητι, καὶ ἴασαι τὸν δοῦλόν σου ἐν τάχει καὶ κάθαρον αὐτοῦ πᾶν μέλος τοῦ σώματος ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ καὶ νόσου, ἀπὸ κορυφῆς κρανίου καὶ ἡμικρανίου καὶ ἡγεμονικοῦ, ταραχῆς, αἰχμαλωσίας τε καὶ συγχύσεως, ἀπὸ ἀρτηριῶν καὶ ἄρθρου καὶ μηνίγγων ὀδύνης, ἀπὸ δακρυρροίας ὀφθαλμῶν, ἀπὸ ρευμάτων συνοχῆς, ἀπὸ φάρυγγος καὶ στομάχου καὶ ἥπατος καὶ σπληνός καὶ ὀμφαλοῦ καὶ κοιλίας καὶ ἀπὸ πάθους νεφρικοῦ καὶ δυσουριακοῦ καὶ σχεδιακοῦ καὶ ἀνάδοτικοῦ καὶ ναρκιασμοῦ καὶ πωρώματος καὶ ἀλγῆματος ἀρμονιῶν καὶ ἀπὸ φρίκης καὶ ρίγους καὶ πυρετοῦ καὶ τριταίου καὶ ναρκήσεως νεύρων καὶ ὀξέων καὶ τζιζιματος καὶ πάσης κακώσεως καὶ νόσου καὶ θλίψεως. Ἰασαι τὸν δοῦλόν σου (δεῖνα) τῇ βοηθείᾳ καὶ συνεργίᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ ἀνάστησον αὐτὸν ἀπὸ στρωμνῆς κακώσεως, καὶ σβέσον τὸν πυρετόν, πρᾶννον τὸ πάθος καὶ ἀποδίωξον ἀπ' αὐτοῦ πᾶσαν μαλακίαν καὶ νόσον καὶ ἀδικίαν καὶ ραθυμίαν καὶ στενοχωρίαν καὶ ὀλιγοψυχίαν καὶ ἀγρυπνίαν καταψύχων αὐτοῦ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα τῇ γλυκειᾷ σου θεραπείᾳ. Ὅτι ἐλέημων καὶ φιλάνθρωπος Θεός.

Καὶ μετὰ τοῦτο ἄρχονται οἱ ἱερεῖς τροπάριον ἤχ. β'. Ἀρχιστράτηγε Θεοῦ..., Οἱ τὴν χάριν λαβόντες... Ἅγιοι Ἀνάργυροι... Καὶ ταῦτα ψάλλομεν ἐκ γ'. Κρατῶν τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀσθενοῦντος λέγει εὐχὴν· Πάτερ ἅγιε, ἰατρέ... Καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι ἓνα ἕκαστον τὴν εὐχὴν ταύτην ἀλείφομεν αὐτὸν εἰς ἕκαστος πρεσβύτερος ἐκ τοῦ ἁγίου ἐλαίου, ποιοῦντες σταυροῦ τύπον ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ καὶ τοῦ μυκτῆρος καὶ τοῦ πώγωνος καὶ τοῦ αὐχένος καὶ τῶν δύο ὠτων καὶ ἐπὶ τῶν χειρῶν, ψάλλουσι τροπάριον Ἅγιοι Ἀνάργυροι... Καὶ ἐν τῷ ἀλείφειν τὸν ἄρρωστον ἀλείφουσι καὶ τὸν λαόν. Εἶτα δίδωσιν αὐτῷ τῶν θείων ἁγιασμάτων καὶ κοινωνεῖ. Εἶτα λέγουσι τὸ Εὐλογῆσω τὸν Κύριον. Καὶ ἀπόλυσις.

Ἐν δὲ τὸ τελειοῦσθαι ἅπαντα αἴρουνσι τὸν ἄρρωστον καὶ ἀπέρχονται εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ψάλλοντες· Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς... Λέγουσι καὶ τὸν Ν'. ἔχοντες καὶ τὸ ἅγιον ἔλαιον, χρίοντες τὴν κλίνην τοῦ ἀσθενοῦντος σταυροειδῶς καὶ τὸν οἶκον καὶ τὴν θύραν. Λέγει καὶ εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἱερουσόλημον...

Ὁφείλει δὲ πρῶτον ὁ ποιῶν τοῦ ἁγίου ἐλαίου ἐξαγόρευσιν, ὀφείλει δὲ καὶ λούεσθαι καὶ οὕτω προσέρχεσθαι. Δεῖ εἰδέναι, ὅτι τὰς ζ'. ἡμέρας φυλάττει τοῦ μὴ ἀπολούεσθαι, καθάπερ οἱ νεοφώτιστοι.

6 (Κατὰ τὸν κώδικα τοῦ Βησσαρίωνος)

Ὁ πολὺς ἐν ἐλέει καὶ πλούσιος ἐν ἀγαθότητι Κύριε, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιριῶν καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως, ὁ ἰώμενος τὰ συντριμμάτα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, ὁ διὰ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐνηχήσας ἡμῖν ἐλαίῳ μετὰ προσευχῆς τοὺς τῆς ἐκκλησίας πρεσβυτέρους τὰς ἀσθενείας θε-

ραπεύεσθαι· αὐτός, δέσποτα, ἁγίασον καὶ τὸ ἔλαιον τοῦτο ὥστε γενέσθαι τοῖς χριομένοις αὐτὸ εἰς θεραπείαν πάθους παντός, νόσου σωματικῆς καὶ μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἵνα νῦν δοξασθῇ σου τὸ Πανάγιον ὄνομα. Σὸν γὰρ ἔστι τὸ ἔλεειν.

Ἡ αὐτὴ εὐχὴ μετὰ τινων διαφορῶν γραφῶν καὶ ἐν τῷ ἐντύπῳ μετὰ τὸ δ'. εὐαγγ. ἀνάγνωσμα.

7. (Κατὰ τὸν κώδικα Σ^ο)

Ἀκολουθία εἰς ἀσθενοῦντας ἐπὶ τῶν ἐπτὰ πρεσβυτέρων. «Ἐσπέρας ὀφείλει τεθῆναι κανδήλιαν μεγάλην καὶ τίθεται ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ καὶ ψάλλει τὸν ἐξάψαλμον καὶ ἀρτύνει αὐτήν ὁ πρῶτος πρεσβύτερος καὶ ἅπτε αὐτήν καὶ εἶθ' οὕτως λέγει· Πάτερ ἅγιε, ἰατρέ...»

Ἐπακολουθοῦσι τὰ εἰρηνικά... «Τῆς Παναγίας... Καὶ λέγει Ἀλληλοῦῖα γ' καὶ λέγει τροπάριον ἤχος πλ. β'. Ἐλέησον ἡμᾶς... Δόξα καὶ νῦν Τῆς εὐσπλαγχνίας... Καὶ ἀρχεται ψάλλειν τὸν κανόνα εἰς ἤχον πλ. β'. Ὡδὴ α'. Δεῦτε λαοί... Πάντες πιστοί, δεῦτε συμφώνως τιμήσωμεν τὴν Θεοτόκον· Χριστὸν γὰρ κήσασα... Ὁ χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως τῆς πατρικῆς ἐκ σοῦ λαβὼν τὸ φύραμα... Τῶν χερουβὶμ τιμιωτέρα ὑπάρχουσα... Λύτρον ἡμῖν τῆς ἁμαρτίας ἐγέννησας...»

Ἐπακολουθεῖ μικρὰ συναπτὴ «Τῆς Παναγίας... Καὶ λέγει τὴν εὐχὴν ταύτην·

Ἀγαθέ, φιλόφθωπε, εὐσπλαγγνε, πολυέλεε Κύριε, ὁ πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἰώμενος, ἴασαι τοῦ δούλου σου (δεῖνα). Ἐξέγειρον ἀπὸ κλίνης ὀδύνης, ἐπίσκεψαι ἐν ἔλεει καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ ἀποδίωξον ἀπ' αὐτοῦ πᾶσαν ἀρρωστίαν καὶ ἀσθένειαν, ἵνα ἐξαναστὰς τῇ χειρὶ σου τῇ κραταιᾷ, δουλεύσῃ σοι μετὰ πάσης εὐχαριστίας, ὑμνῶν σὺν ἡμῖν τὸ προσκυνητὸν ὄνομά σου του Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος... Καὶ λέγει κάθισμα. Τὸν πλοῦτον θεωρήσας τῶν ἀρετῶν τοῦ Ἰὼβ συλῆσαι... Καὶ νῦν Οἱ τὴν σὴν προστασίαν...»

Ἐπακολουθεῖ ἡ εὐχὴ:

Δέσποτα παντοκράτορ, φιλόψυχε, φιλόδουλε Σωτὴρ τῶν ἀπάντων, ἱατρὲ ψυχῶν καὶ σωματῶν, ὁ ταπεινῶν καὶ ἀνυψῶν, ὁ παιδεύων καὶ πάλιν ἰώμενος, ἴασαι τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν (δεῖνα) τὸν ἀσθενοῦντα, ἐπίσκεψαι ἐν τῷ ἔλεει σου καὶ ἔκτεινον τὸν βραχίονά σου τὸν ἀόρατον, τὸν πλήρη ἰάσεως καὶ θεραπείας καὶ ἀνάστησον αὐτὸν ἀπὸ κλίνης ἀρρωστίας· ἐπιτίμησον τῷ πνεύματι τῆς ἀσθενείας, ἀπόστησον ἀπ' αὐτοῦ πᾶσαν πληγὴν, πᾶσαν ἀλγηδόνα, πᾶσαν μᾶστιγα, πᾶσαν ἀρρωστίαν, πάντα πυρετὸν ἢ ρίγος, Καὶ εἴ τι ἄν ἔστιν ἐν αὐτῷ πλημμέλημα ἄνες, ἄφες, οἴκτειρον, συγχώρησον διὰ τὴν σὴν φιλάνθρωπίαν, Ναί, δέσποτα, φείσαι τοῦ πλάσματός σου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, μεθ' οὗ σοι δόξα πρέπει τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ...»

Δόξα Διαπλέων τὸ πέλαγος τῆς παρουσίας ζωῆς μου. . . Καὶ νῦν Τῆ Θεοτόκῳ». Ἐπακολουθεῖ ἡ εὐχή :

Βασιλεῦ, θεραπευτὰ τῶν καμνόντων, σὲ δαίμονες τρέμουσι καὶ τῆ σῆ προστάξει ὑποχωρεῖ πᾶσα νόσος καὶ πειρασμὸς ἅπας· σὲ δὲ τὰ λυθέντα μέλη πηγνύων, ὁ τὸν θάνατον ἐλαύνων, ὁ τὰ κείμενα σώματα ἀπ' αἰῶνος παραχορῆμα ἐγείρων, διὸ δυσωποῦμέν σε, δέσποτα, δὸς τῷ δούλῳ (δεῖνα) τὴν ὑγίαν καὶ τῆς νόσου ταύτης ἐλευθέρωσον. Δυνατὲ φιλάνθρωπε, καὶ μηκέτι αὐτὸν ἐν κλίνῃ ἐπιτρέψης εἶναι, ἀλλ' ὡς ἐκείνον τὸν ἐν τριάκοντα ὀκτὼ ἔτεσι κατακείμενον εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ ἔστησας, οὕτως καὶ τῷ δούλῳ σου τὴν ὑγίαν δώρησαι, ὁ αἴρων τοῦ κόσμου τὴν ἁμαρτίαν. Ὅτι σὸν τὸ κράτος. . . Καὶ ποιεῖ ἐκτενή καὶ ἀπολύει».

Τῆ δὲ ἐπαύριον μετὰ τὸ Εὐλόγημένη ἡ βασιλεία, τὰ τροπάρια Ἐλέησον ἡμᾶς. Δόξα καὶ νῦν. Τῆς εὐσπλαχνίας. . . Ἐκτενῆς Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολ. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. . . Τοῦ ἀγγέλλειν τὸ πρῶτ. . . Εὐχὴ ἀντιφώνου πρῶτου Κύριε, Κύριε, ἐν τῷ ἐλέει καὶ τοῖς ὀκτιρμοῖς. . . Ἀντίφωνον β'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε. . . Καὶ γὰρ ἔστερεώθη. . . Τὰ μαρτύριά σου Δόξα ὁ Μονογενής. . . Ἐπι καὶ ἔτι Εὐχὴ ἀντιφώνου β'. Ὁ πλούσιος ἐν ἐλέει καὶ πολλὸς ἐν ἀγαθότητι. . . Ἐκφώνησις Ὅτι Θεὸς ἐλέους ὑπάρχεις. Ἀντίφωνον γ'. Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα. . . Εὐχὴ τῆς εἰσόδου Αἰτούμεθά σου, Κύριε ὁ Θεός, ὅπως ἐπιστάξης τὸ ἔλεός σου ἐπὶ τὸ ἔλαιον τοῦτο. . . Ἴνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάσωσι. . .

Μετὰ δὲ τὴν εὐχὴν εἰς ἕκαστος τῶν ἱερέων ἄπει τὸ αὐτότουρβον αὐτοῦ ποιῶν εἰς τὸ ἔλαιον σταυροῦς τρεῖς καὶ εἴθ' οὕτως ἄρχεται ὁ καθ' εἰς ἱερεὺς λέγων· Ἐν εἰρήνῃ. . . Ὑπερ τῆς ἀνωθεν. . . Καὶ εἴθ' οὕτως τὸ Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Καὶ ψάλλει Τρισάγιον, προκειμένον τοῦ ἀποστόλου...»

Ἐπακολουθοῦσι τὰ ἐν τῷ ἐντύπῳ ἀναγνώσματα.....

8 Κατὰ τοὺς *I Z M*

Ναί, δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντων θεραπευτὰ, σὲ τρέμουσι δαιμόνες καὶ τῆ σῆ προστάξει ὑπαναχωρεῖ πᾶν νόσημα· ὁ τὸν θάνατον ἀπελαύνων, ὁ τὰ κείμενα σώματα ἀπὸ αἰῶνος παραχορῆμα ἐγείρων, δὸς τῷ δούλῳ σου ὑγίαν καὶ τῆς νόσου ταύτης ἀπάλλαξον, δυνατέ, φιλάνθρωπε Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ μηκέτι κλινήρη αὐτὸν ἐπιτρέψης εἶναι, ἀλλ' ὡς ἐκείνον τὸν ἐν τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτεσι κατακείμενον ἐπὶ πόδας ἀνέστησας, οὕτω καὶ τοῦτον ἐπίσκεψαι, *Κε* ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἰατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων, ὁ ἀναλαβὼν τὰς ἀσθενείας ἡμῶν καὶ τὰς νόσους βαστάσας, μνησθήτη τοῦ δούλου σου τοῦδε, τοῦ ἐν ἀρρωστεία κατακειμένου καὶ ἔξεταζομένου καὶ τοῦ ἐλέους τοῦ σοῦ ἐπιδομένου. Κατάπεμψον εἰς αὐτὸν τὴν ἰαματικὴν σου δύναμιν (ἐν τοῖς *Σ I* λείπει φύλλον· ἢ συνέχεια κατὰ τὸ *M*)· ἴασαι αὐτὸν καὶ ἐγειρον τῆς κλίνης ἀρρωστοῦντα,

παρέχων αὐτῷ ὑγίαν καὶ ὀλοκληρίαν ψυχῆς τε καὶ σώματος. Ἀποκατάστησον αὐτὸν σῶον καὶ ὑγιῆ τῇ ἀγίᾳ σου καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ, εἰς προσκύνησιν καὶ δόξαν τοῦ ἀγίου καὶ μεγαλοπρεποῦς σου ὀνόματος. Ὅτι Θεὸς ἐλέους, οἰκτιρῶν καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι».

9 κατὰ τὸν Α

«Δέσποτα, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστέ, ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας, ὁ πάσης ὀρατῆς καὶ ἀοράτου κτίσεως δημιουργός, ὁ τοῦ ἀνάρχου Πατρὸς συναΐδιος Υἱὸς καὶ συνάναρχος, ὁ δι' ὑπερβολὴν ἀγαθότητος ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν σάρκα φορέσας καὶ σταυρωθεὶς καὶ τυθεὶς ὑπὲρ τῶν ἀχαρίστων καὶ ἀγνωμόνων ἡμῶν καὶ τῷ οἰκίῳ σου αἵματι ἀναπλάσας τὴν φθαρεῖσαν ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας φύσιν ἡμῶν, αὐτός, φιλόανθρωπε βασιλεῦ, εἰσάκουσον καὶ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν δεομένων σου ὑπὲρ τοῦ δούλου σου τοῦ δε, τοῦ ἐν ἀσθενείᾳ ψυχῆς καὶ σώματος κατακειμένου, καὶ ἄρον αὐτοῦ τὸ βαρὺ φορτίον τῶν ἁμαρτιῶν, ὁ τὴν ἁμαρτίαν αἴρων τοῦ κόσμου καὶ τὰς ἀσθενείας τῶν ἀνθρώπων ἰώμενος, ὁ τοὺς κοπιῶντας καὶ πεφορτισμένους πρὸς ἑαυτὸν καλῶν καὶ μὴ ἐλθῶν καλέσαι δικαίους, ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν, Καὶ καθάρισον αὐτὸν ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἵνα ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως αὐτοῦ τῶν ἀγιασμάτων σου τὴν μερίδα ὑποδεχόμενος ἐνωθῆ τῷ ἀγίῳ σου Πνεύματι καὶ ἔξει σε ἐν αὐτῷ κατοικοῦντα καὶ μένοντα σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ σου Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Εἰσάκουσόν μου... Εἶτα ἀνάπτει τὴν θρυαλλίδα καὶ λαμβάνων ἅγιον ἔλαιον ἀλείφει λέγων τὴν προγραφεῖσαν εὐχὴν Πάτερ ἅγιε. Καὶ ἄρχεται ὁ τρίτος ἱερεὺς».

10 Ἐν τῷ **Κ** τέσσαρα φύλλα μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀκολουθίας τοῦ εὐχελαίου ἀπαντᾷ καὶ πάλιν ἢ μετὰ τὸ δ' εὐαγ. ἀνάγνωσμα εὐχὴ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Εὐχὴ, ἣτις λείπεται ἐν τῷ εὐχελαίῳ ὀπισθεν εἰς τὸν πρῶτον ἱερέα» ἔχουσα ὡς ἔπεται :

Ὁ πλούσιος ἐν ἐλέει καὶ πολὺς ἐν ἀγαθότητι, Κύριε, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρῶν καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως, ὁ καὶ ἐνηγήσας ἡμῖν διὰ τῶν ἀγίων σου ἀποστόλων ἔλαιον μετὰ προσευχῆς τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ τὰς ἀσθενείας θεραπεύεσθαι, σὺ τάξον τὸ ἔλαιον τοῦτο εἰς ἴασιν καὶ σωτηρίαν τοῖς ἐξ αὐτοῦ χριστιανοῖς, εἰς ἀπαλλαγὴν πάσης νόσου καὶ πάσης μαλακίας· εἰς ἀπόλαυσιν τῶν ἀπεκδεχομένων τὴν παρὰ σοῦ σωτηρίαν. Ναί· δεόμεθά σου, Παντοδύναμε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ Θεὸς τοῦ σώζειν, ὁ μόνος ψυχῶν καὶ σωμάτων ἰατρός, ἴασαι τὸν δούλον σου (τόνδε) διὰ τοῦ ἐλέους τῆς σῆς χρηστότητος, ὅπως καὶ νῦν μετασχόντες τῆς σῆς φιλανθρωπίας δοξάσωμέν σε τὸν

ποιούντα μεγάλα και θαυμαστά, ἔνδοξά τε και ἐξάϊσια. "Οτι Θεός ἐλέους και φιλανθρωπίας ὑπάρχεις. . .

11. Δ Λέσποτα Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ Πατήρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ τὰς δεθείσας τῷ θανάτῳ ψυχὰς λύσας, και τὸν προσηλωθέντα ἄνθρωπον τῷ σκότει δια τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ φωτίσας και τὸ σύντριμμα ἡμῶν ἀναλαβὼν και ἐκ φθορᾶς εἰς ἀφθαρσίαν μετασκευάσας, εἰσάκουσόν μου πόνῳ και φόβῳ κεκραγότης πρὸς σέ και τὸν προσελθόντα δούλόν σου Δν' ἐπὶ τῷ ἁγίῳ σου ὀνόματι και τοῦ ἡγαπημένου σου παιδὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ και τοῦ ἁγίου και ζωοποιοῦ σου Πνεύματος, ἀποσβῆσον ἀπὸ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ πᾶσαν νόσον και πᾶσαν μαλακίαν, πᾶσαν ἀπιστίαν, πᾶσαν ἀμέλειαν, πάντα δισταγμόν, πᾶν πνεῦμα ἀκάθαρτον, δυσωδιακόν, ἐπιθυμητικόν, φιλόχρυσον, φιλάργυρον, πορνικόν, ἀναιδέες· ναί, ὁ Θεός, ἀπέλασον ἀπὸ τοῦ δούλου σου τοῦδε πᾶσαν ἐνέργειαν τοῦ διαβόλου, πᾶσαν μαγείαν, πᾶσαν φαρμακείαν, ἡδυπάθειαν, ἔρωτα, μέθην, πορνείαν, μοιχείαν, ἀσέλγειαν, ἀναίδειαν, ὀργήν, φιλονεικίαν, ἀκαταστασίαν, και πᾶσαν ὑπόνοιαν πονηράν. Ναί, Κύριε, ὁ Θεός ἡμῶν, και ἐμφύσησον εἰς αὐτὸν τὸ πνεῦμά σου τὸ εἰρηνικόν, ὅπως φρουρούμενος ὑπ' αὐτοῦ ποιήσῃ καρπὸν πίστεως, ἀρετῆς, σοφίας, ἀγνείας, ἐγκρατείας, ἀγάπης, χρηστότητος, ὑπομονῆς, σωφροσύνης και συνέσεως. "Οτι σὸς ἐπικέκληται δούλος ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ πιστεύων εἰς τὴν ὁμοούσιον Τριάδα. Σὺν τούτῳ τε και ἡμᾶς φώτισον· και φύλαξον τὴν καρδίαν ἡμῶν. "Οτι δυνατὸς εἶ Κύριε, και σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρί. . .

12. Κατὰ τοὺς I Π⁶ και τὸν κώδικα τοῦ Βησσαρίωνος τῆς Κρυπτοφερράτας.

Ὁ Θεός ὁ δυνατὸς και ἐλεήμων, ὁ πάντα οἰκονομῶν ἐπὶ σωτηρία τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἐπίσκεψαι τὸν δούλόν σου (τόνδε), τὸν ἐπικαλεσάμενον τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ σου και ἴασαι αὐτοῦ πᾶσαν ἀσθένειαν, σωματικὴν τε και ψυχικὴν. "Αφες αὐτοῦ τὰς ἁμαρτίας και τὰ ἐξ ἁμαρτίας ἐπίπωνα, πάντα πειρασμόν και πᾶσαν ἐπανάστασιν τοῦ ἀντικειμένου ἀποδιώξον ἀπ' αὐτοῦ και ἐξανάστησον αὐτὸν ἀπὸ κλινηρᾶς ἀρρωστίας και ἀποκατάστησον αὐτὸν τῇ ἁγίᾳ σου ἐκκλησίᾳ ψυχῇ τε και σώματι ὑγιαίνοντα και προκόπτοντα ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς, δοξάζοντα τὸ πανάγιον ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς και τοῦ Υἱοῦ και τοῦ ἁγίου Πνεύματος. . . Ἄμην».

Κατὰ τὸν Βησσαριανὸν διάφοροι γραφαὶ ἐπικεκλημένον τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ σου και ἴασαι αὐτῷ. . . "Αφες αὐτῷ. . . τοῦ ἀντικειμένου ἀπόστησον ἀπὸ τοῦ δούλου σου και ἀποκατάστησον τῇ ἁγίᾳ σου ἐκκλησίᾳ. . . ἐν ἔργοις καλοῖς και λόγοις ἀγαθοῖς δοξάζοντα μετὰ παντὸς τοῦ λαοῦ σου τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ σου τῆς ἐλπίδος ἡμῶν μεθ' οὗ σοὶ δόξα, τιμὴ και προσκύνησις σὺν τῷ Παναγίῳ. . .

13 (κατὰ τὸν Ι)

Δέσποτα, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταπέμψας τοὺς ἑπτὰ ἀρχαγγέλους ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ζακχαίου καὶ εἰπὼν· Σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, αὐτός, φιλάνθρωπε Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καταπέμψον αὐτοὺς τοὺς ἀρχαγγέλους καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ προσκαλεσαμένου τὴν ἐνδοξοτάτην καὶ ἱερὰν θυσίαν ἡμῶν καὶ ἐπὶ τὸ ἅγιον ἔλαιον τοῦτο, τὸ προϊστάμενον καὶ ἀναφερόμενον εἰς ὀλοκάρπωσιν τοῦ θυμασθηρίου σου. Naί, ὁ Θεός, ἐπάκουσον ἡμῶν, ὡς ἐπήκουσας Ζακχαίου τοῦ πενιχοῦ ἀνθρώπου. Εὐλόγησον καὶ τοῦτο τὸ ἔλαιον καὶ τοῖς ἐξ αὐτοῦ χροιομένοις πᾶσι δὸς πίστιν ἄμετρον καὶ εὐλογίαν ἀδιάλειπτον, ἵνα εὐαρεστήσωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, εὐχαῖς καὶ πρεσβείαις τῆς παννυμνίου καὶ παναχρόντου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, τῶν ἀρχαγγέλων Μιχαὴλ καὶ Γαβριήλ, τῶν ἁγίων ἀποστόλων, τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, Παντελεήμονος καὶ Ἐρμούλου καὶ πάντων τῶν ἁγίων, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν, (Ἡ αὐτὴ εὐχὴ καὶ ἐν Π, ὡς εὐχὴ ἐβδόμη).

14 (κατὰ τὸν Δ).

«Κύριε ὁ Θεός, ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος, ὁ μόνος χρηστὸς καὶ ἐπιεικής, ὁ μόνος οἰκτίρων καὶ ἐλεήμων, ὁ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου σταυρωθέντος καὶ εἰσελθόντος εἰς τὴν δόξαν τὴν ἑαυτοῦ καὶ τὴν σὴν, ἐλθέτω ἡ δύναμις τῆς μεγαλωσύνης σου ἐπὶ τὸ ἔλαιον τοῦτο χροιομένῳ τῷ δούλῳ σου τῷδε, καὶ ἐνδυναμώσατω αὐτῷ πρὸς τὰς τρίβους τῶν ἐντολῶν σου. Naί, Δέσποτα, φώτισον αὐτοῦ τῆς διανοίας τὰ ὄμματα καὶ πάντα τὰ μέλη αὐτοῦ καθαρίσον καὶ καθάρισον αὐτὸν ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας καὶ συντήρησον ἄσπιλον καὶ ἀμόμητον ἀπὸ τῆς ἐνεργείας τοῦ ἀντικειμένου. Καὶ χάρισαι αὐτῷ κατὰ τὴν χρηστότητά σου τὰ σὰ νοεῖν, τὰ σὰ φρονεῖν, ἐν τοῖς σοῖς ἀναστρέφεσθαι μέχρις ἐσχάτης ἡμέρας καὶ ὥρας καὶ ἀναπνοῆς. Naί, Δέσποτα Κύριε, ἐπικαλοῦμαι σε ὁ ἁμαρτωλὸς ἐγώ, ὅπως κατὰ τὸ ἀνεκδιήγητόν σου ἔλεος συντηρήσης αὐτοῦ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ἀπὸ πάσης παγίδος τοῦ διαβόλου. Naί, πάτερ ἅγιε, σκέπασον αὐτὸν τῇ εὐσπλαγγνίᾳ σου καὶ μὴ ἐγκαταλίπης αὐτόν· ἵνα μὴ εἴπησαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ κατεπίομεν αὐτόν. Ὅτι σὺ εἶ ὁ ὑπεραπιστῆς ἡμῶν, Κύριε, καὶ ἐν σοὶ ἡ ὑμνησις ἡμῶν διαπαντὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων Ἀμήν.

15 (κατὰ τὸν II, ε)

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν

Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, σοῦ δεόμεθα καὶ σε παρακαλοῦμεν, πρόσδεξαι
«ΘΕΟΛΟΓΙΑ» Τεύχος Γ'

τὴν ἰκεσίαν τοῦ δούλου σου, τοῦ κλίναντος τὸν ἑαυτοῦ ἀνῆνα ἐνώπιον τῆς ἁγίας δόξης σου, καὶ εἴ τι ἤμαρτεν ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ κατὰ διάνοιαν ἢ ἐν παραβάσει ἢ ἐν παρακοῇ ἢ ἐν νυκτὶ ἢ ἐν ἡμέρᾳ ἢ ὑπὸ κατάραν ἱερέως, ἄνδρες, ἄφες, οἴκτειρον, συγγώρησον, ὁ Θεός, τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ καὶ καταξίωσον αὐτὸν τοῦ ἀχράντου σου σώματος καὶ τοῦ τιμίου σου αἵματος εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν, εἰς ὑγίαν ψυχῆς τε καὶ σώματος, πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ σου σταυροῦ, τῶν ἐπουρανίων δυνάμεων ἁσωμάτων, τοῦ Προδρόμου Ἰωάννου, τῶν θείων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων, καὶ τῶν ἁγίων ἐνδόξων Ἀναργύρων, Κοσμᾶ..... Θαλαλαίου καὶ τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν Βασιλείου τοῦ μεγάλου, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων. Ὅτι σὺ εἶ ὁ φωτισμὸς καὶ ὁ ἁγιασμὸς... Εἶτα ἔκτενῃ>.

Κατὰ τὴν προσφάτως γενομένην νέαν ταξιθέτησιν τῶν χειρογράφων τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης, οἱ ὑπ' ἀριθ. κώδικες Suppl. 1-755 ἠριθμήθησαν 2001 - 2755 ἀπαλειφθείσης τῆς προτασομένης τῶν τέως ἀριθ. αὐτῶν λέξεως Supplementum. Ἐντεῦθεν οἱ τέως τοὺς ἀριθμοὺς 2086 καὶ 2071 φέροντες κώδικες καὶ ὑπ' αὐτοὺς δημοσιευθέντες ἀμφότεροι μὲν καὶ εἰς τὰς Τρεῖς λειτουργίας μας, ὁ δὲ 2086 εἰς τὰς ἀκολουθίας Γάμου καὶ Εὐχελαίου κατετάγησαν ἤδη ὑπ' ἀριθ. 2795 ὁ τελευταῖος οὗτος καὶ 2788 ὁ τέως ὑπ' ἀριθ. 2071.